

Tunelul și Frumoasele vacanțe

În perioada aceea filmam la Călimănești, cu actorii ruși, pentru coproducția *Tunelul*. Am avut noroc de o zi însorită, o vreme excelentă pentru filmări. L-am rugat pe Francisc Munteanu să înceapă cu mine pentru că mă grăbeam, trebuia să ajung la Galați pentru filmările de la *Aventurile lui Tom Sawyer*. La Călimănești nu aveam filmări prea grele, dar secvența „morții” mele îmi impunea totuși o mai mare concentrare. Cum am mai spus, uneori poți filma scene în ordinea inversă logicii formale, după cum o cere logica filmului. Pentru un actor nu este tocmai ușor.

Mi s-au montat sub uniformă cele șase cartușe care trebuiau să explodeze, pentru scena în care inamicul trăgea în noi... Când regizorul a zis „Motor!” și urma să fiu „împușcat”, cartușele ar fi trebuit să ia foc, sub haină, ca și cum ar fi intrat glonte în mine. Dar maestrul de pirotehnă, domnul Sanda, ori declanșa mai devreme, ori mai târziu, o fi fost și asistența de vină, că nimic nu mergea! La prima dublă au fost de vină cartușele vechi, la a doua, firele montate pe sub haina mea nu făceau contact cum trebuia. Și uite așa, o filmare aparent simplă se complicase cu asemenea detalii... Dar la a nu mai știu câta dublă totul a ieșit foarte bine și ca interpretare, și ca imagine, și ca pirotehnă. Am primit și aplauze din partea publicului. După

ce am isprăvit filmarea, am urcat imediat în mașină și am gonit spre casă.

În privința cinematografeiei, urma *Amprenta*, un film polițist în regia lui Volodea Popescu, iar în teatru aveam să încep repetițiile la *Când luna e albastră*.

Când am ajuns la București, surioara mea Gene m-a luat din prag cu problemele. Sunaseră de la Galați după mine! Între timp, vorbesc cu Cornel Todea, regizorul de la teatru, și-i spun că mai întârzii vreo două zile. Îmi explică de ce nu poate începe repetițiile fără mine – eram protagonist – și-i promit să nu tergiversez... Am recitat piesa, mi-au plăcut mult și ea, și partitura pe care urma să o interpretez.

În noaptea aceea m-am odihnit serios. Urma o zi grea de muncă. Dimineața, șoferul m-a trezit cu soneria: „Gata de decolare?”. După scurta cafea de rigoare, am pornit. Acum fără temeri, mă simțeam odihnit; în plus, știam că șoferul este profesionist. În mașină am învățat textul pentru film. Trăiam foarte intens, precipitat. Acum revăd totul în alt ritm... Atunci eram cu ochii pe scenariul *Aventurilor lui Tom Sawyer*, dar îmi revenea în minte ultima secvență din *Tunelul*... Îmi plăcuse foarte mult locotenentul Petrescu, iar acum încercam să intru în pielea personajului din noul film, ceea ce nu era tocmai simplu. Când am ajuns la Galați, regizorul Mihai Iacob m-a primit cu zâmbetu-i caracteristic, cu firea lui optimistă și cu o caldă prietenie. Mi-a mulțumit pentru turul de forță pe care îl făcusem. Fiind un regizor cu experiență, și-a dat seama că nu-i ușor pentru un actor, oricât ar fi de dotat, să treacă în scurt timp de la un rol la altul, de o factură total diferită. Locotenentul Petrescu fusese un personaj pozitiv – cinstit, corect, devotat, cu o voință dusă până la sacrificiul suprem când era vorba de misiune, deci de o înaltă moralitate –, în timp ce

În *Aventurile lui Tom Sawyer* eram șeful bandiților; era vorba așadar de concepții și comportamente absolut contradictorii. De fapt, tocmai asta m-a determinat să accept acest rol – poate că sunt o fire mai înclinată spre aventură, poate că atracția spre contrast face parte din personalitatea mea artistică, percepând-o ca o provocare profesională. Rolurile erau diametral opuse în ce privește mijloacele de expresie actricească.

Mihai Iacob m-a dus repede la hotelul unde mă așteptau garderobiera și un specialist de la machiaj. M-am îmbrăcat, m-am machiat și am plecat spre locul de filmare; acolo i-am găsit pe colegii mei. Se făceau și glume – mai rezist ori ba? Nu știu de unde aveam atâta rezistență, atâta forță fizică și morală...

După două zile de filmări am terminat și mă pregăteam să mă întorc la București. Am mai schimbat câteva cuvinte cu regizorul.

— Ești mare, domnule, ai la dispoziție mașină cu șofer, a glumit el.

— Ca om sau ca artist? am replicat eu, tot în glumă.

— Dichi, a continuat el, când ajungi la București, te rog să iei legătura cu Dumitru Capoianu. Terminăm filmul ăsta și intrăm în *De trei ori București*. O să cânti probabil melodia pe care a compus-o special pentru tine. E musai s-o auzi!

— Bine, i-am răspuns eu surprins, dar știu că maestrul Capoianu compune alt gen de muzică. A scris și muzică ușoară? Îți reamintesc că particip la show-uri, imprim la radio, la televiziune, dar numai în genul ăsta...

— A compus, în special pentru acest film și pentru tine, Ioane. Tu ascultă melodia, iar dacă îți place, o cânti.

Am urcat în mașină și am plecat. Pe drum mă asaltau fel de fel de gânduri și emoții. La un moment dat, mi-am

zis că reținusem șoferul prea mult, poate i se făcuse foame. Imediat am asociat gândul ăsta cu o amintire. După premiera piesei *Antoniou și Cleopatra*, maestrul Vraca invitase câțiva actori la el acasă, la un pahar. Mă luase atunci de după umeri și-mi spusese, îmi aduc aminte exact: „Dragul meu, depinde de tine de-acum. Tu ai să ajungi un mare actor. Vei avea mașină la scară, cu șofer... Să-l iubești pe șoferul tău!”. Nu știu cât de „mare” ajunsese. Din păcate, nu aveam mașină la scară, nici șofer. Dar, pentru că acum aveam la dispoziție unul, mi se părea normal să am grijă de el. Așa că am mâncat împreună și am mai stat de vorbă. Era atât de bucuros și fascinat de lumea pe care o cunoscuse!

În dimineața următoare, uitând de oboseală, am luat legătura cu compozitorul Dumitru Capoianu. M-a invitat a doua zi la el, să ascult melodia. A cântat-o la pian. Mi-am permis să-i propun câteva mici modificări, pe care le-a și acceptat. Mi-a plăcut compoziția și am avut sentimentul că și lui i-a plăcut interpretarea mea.

Așa cum îi promisesem regizorului, am început în ritm alert repetițiile la teatru. Nici nu-mi era prea greu, pentru că rolul îmi plăcea mult. Nu mai jucasem un rol de o asemenea culoare. Personajul era un arhitect american simpatic, dezinvolt și îndrăgostit...

Continuam să joc în *Colombe*. Într-o seară, venise la spectacol Jean Maurer, băiatul cunoscutului om politic Ion Gheorghe Maurer. Jean era adolescent, îl sedusese spectacolul, montat parcă special pentru tineret. După spectacol a venit la cabină și m-a felicitat, împreună cu iubita lui. Era un tip amabil, plăcut și inteligent, comunicativ. Așa că, atunci când m-a invitat să merg cu el și cu niște prieteni

la Snagov, să ne relaxăm, n-am refuzat. Invitația fusese făcută cu sinceritate, căldură, emoție. Pur și simplu m-a impresionat. Nu ascund faptul că m-a tentat și partida de tenis promisă. La drept vorbind, partida nu mă privea pe mine, căci pe atunci nu știam să joc tenis, însă Jean avea meci cu Ilie Năstase! Am avut astfel surpriza și bucuria să-l cunosc pe marele nostru tenismen în plină evoluție. Tot atunci, la Snagov, l-am cunoscut și pe Ion Țiriac. Maurer a fost cel care i-a ajutat mereu să plece în străinătate, să participe la marile turnee – ceea ce, în vremea aceea, era o mare problemă. Bătrânul încă mai juca tenis, iar cei doi făceau un adevărat spectacol cu el, ceva ce ține de arta jocului. Îl măguleau, lăsându-l să puncteze cât mai des. Cum ei erau deja cunoscuți și iubiți de marele public, fiind așadar vedete în toată puterea cuvântului, eu nici nu mi-am permis să pun mâna pe rachetă. M-aș fi făcut de răs. Am asistat la un joc între maeștri, cu public puțin. Un meci privat. Și mare mi-a fost fericirea când am descoperit că cei doi mari tenismeni erau niște oameni atât de minunați.

Iliuță era mai exuberant, mai deschis, spontan în tot ceea ce făcea, chiar copilăros. Poate că și în asta consta marele farmec care l-a condus pe cea mai înaltă orbită a tenisului mondial. Țiriac, în ciuda aparențelor, era foarte cald, simplu și direct în vorbă și comportament. Rar am întâlnit oameni ca el. După un timp am aflat că e ardelean. Cum să nu te simți bine lângă un om ca el? I-am fost foarte recunoscător lui Jean că mi-a facilitat întâlnirea cu cei doi. La vremea aceea, toți îi știau ca sportivi, însă puțini îi cunoșteau și în particular. Eu am avut acest privilegiu și mă mândresc cu asta. Din ziua aceea, mărturisesc că am tot sperat să ne revedem. Dar viața și profesia ne-au aruncat pe căi diferite... Nimic nu ne putea împiedica totuși să ne

întâlnim la meciurile lor și la premierele mele. Cred că și ei țin la mine.

Repetam cu Melania Cârje și Ion Punea. Repetam, cum am spus, cu o plăcere nebună, dar mă pregăteam și pentru rolul din filmul *Amprenta*, un *policier* cu scenariu bine scris, cu suspans fin, cu dialog plin de nerv. Volodea Popescu, scenaristul și regizorul filmului, mi-a anunțat perioada de lucru și ne-am pus de acord. Eu nu pusesem decât o condiție: să nu fiu nevoit să întrerup repetițiile la teatru.

Dar dacă tot am vorbit de Jean, aș vrea să spun câteva cuvinte despre puterea de influență a lui Maurer. Îmi aduc aminte că într-o zi, pe când mă întorceam mai devreme de la repetiții, am trecut pe la Jean, cu care mă împrietenisem. Și, din vorbă-n vorbă, i-am spus că mi s-a ivit ocazia să cumpăr o mașină, un Opel Rekord 1700 bleu, culoarea mea preferată, de la Ambasada Finlandei. Tocmai rămăsesem fără mașină, pentru că pe cea veche o vândusem, am făcut formele, bucurându-mă ca un copil, și am luat-o. Nu întâmplător am scris aceste rânduri. Am vrut să elucidez unele controverse care se vehiculau, și anume că Sarita mi-ar fi făcut mașina aceea cadou. Erau și pe atunci la modă micile bârfe.

Se scurseseră câteva luni bune și intrasem deja în febra repetițiilor generale cu spectacolul *Când luna e albastră*. Eram acasă și, după o cafeluță, mă pregăteam să plec la teatru. Îmi aduc aminte exact, pentru că era seara premierei... Țâr! Telefonul... La celălalt capăt al firului, un foarte bun prieten din Germania îmi spune cu entuziasm:

— Ioane, te-am văzut adineauri într-o emisiune...

— Despre ce emisiune vorbești? am întrebat eu nedumerit.

Emisiunea, știu bine, se intitula *Vedete în tribunele stadioanelor*.